

Fyrsti leikur:

Gríma framførir »Jeppa á Fjallinum«

Ætlanin er at hava fyrstu framførsluna 12. november

Um ein mánaða verður aftur høvi at síggja væl kendu dansku fólkakomediuna, »Jeppa á Fjallinum« eftir Ludvig Holberg á føroyskum leikpalli.

Tað er sjónleikabólkurin Gríma, ið er farin undir venjingarnar av hesum gitna og tíðarhóskandi leiki.

Tað er eingin lætt uppgáva at skula framføra »Jeppa á Fjallinum« á palli. Flest ell fólk munnu kenna seggja um hin gitna Jeppa, og tí krevst so mikið meira av teimum leikandi.

Men Gríma er komin væl áleiðis við venjingunum til henda nýggja leik. Ætlanin er at hava fyrstu framførsluna tann 12. november. Helst verður farið út á bygd, møguliga til Húsavíkar at byrja við, men seinni er so ætlanin at koma til Havnar við leikinum.

í Føroyum fyrr

»Jeppi á Fjallinum« hevur verið framfördur í Føroyum fyrr. Seinast í Haldórvík í 1970. Miðskeiðis í 50-unum var danski leikarin Oswald Helmuth saman við øðrum í Føroyum og spældi Jeppa. Annars hevur leikurin verið framfördur bæði í Havn og í Vágum fyri umleið hálvt hundrað árum síðani.

Tað er týðingin hjá Richard Long, sála, sum verður nýtt til framførsluna av »Jeppa á Fjallinum«. Richard er komin sera væl frá hesi týðing.

Framvegis aktuellur

Uppá fyrispurning hví Gríma hevur valt at leggja fyrri við júst »Jeppa á Fjallinum«, sigur Kári Øster, ein av leikarunum í Grímu, at hesin leikurin er bæði stuttligur og innihaldsríkur.

— Hóast Jeppi fyrri fyrstu ferð varð framfördur á Grønnegeteatrinum í Keypmannahavn í 1722, so er leikurin líka aktuellur í dag. Hóast tíðirnar eru ótrúliga ný, so eru tey fyrbrigdi, sum verða umrødd í leikinum, eisini galdandi í okkara tíð, bert í einum øðrum búna — við øðrum persónum og øðrum yrkjum.

Holberg væl dándur

Eyðun Johannesen verður leikstjóri til »Jeppa á Fjallinum«. Hann sigur, at tað, sum hevur eyðkent Grímu tað fyrsta leikárið, er, at bólkurin hevur roynt nakað nýtt, nakað, sum er annarleiðis.

— Men vit ynskja eisini at framføra meira traditi-onellan sjónleik, sum fólk

Teir venja Jeppa á Fjallinum. Kári Øster sum Jákup Skómakari og Einar Petersen sum Jeppi

dámar. Tí hava vit valt Jeppa, sigur Eyðun Johannesen. Og hann leggur aftrat:

— Blása vit dustið om-anav, so er leikurin eins spegilsaktuellur í dag, sum hann var fyrri meiri enn 200 árum síðani.

Gera sjálvi leiktjöld

Gríma hevur gjørt sær stóran ómak at laga leikin til ta tíðina, sum leikurin er skrivaður um. Sjálvi gera tey leiktjöldini, og dentur verður lagdur á at gera hesi tjöld, so tey hóska til tann upprunaliga Jeppa. Eisini klæðini skulu hava sín serliga dóm, og tí hevur Gríma

leigað klæðir úr Danmark, júst frá Jeppa'sa tíð.

Høvuðsleiklutin sum Jeppi hevur Einar Petersen, sum ikki áður hevur spelt við Grímu. Hann hevur annars tikist eitt sindur við sjónleik fyrr. M.a. umsetti hann leikin »Ófriðakroppar«, sum Havnar Sjónleikarfelag framferdi á sinni.

Kári Øster hevur leiklutin sum Jákup skómakari, Rosa á Rógvi Joensen spælir Pernilla, Egil Dam er barónur og Birita Mohr er Eiríkur Lakajur. Annars hevur Eyðun Johannesen leiklut eisini. Allir leikararniruttan Einar hava fleiri leiklutir. Ætlanin er at framføra Jeppa fyribils til jólar.

Framføra um kvældið — venja um dagin

Tað verður strævin tíð í vetur hjá sjónleikabólkinum Grímu. Men tey hava sjálvi valt tað — og teimum dámar tað. Hetta var tað fyrsta tú fekst varhugan av, tá tú sum blaðmaður var til tíðindafund við Grímu mikukvældið.

Skráin fyrri veturin 1978—79 er lögð við umhugsan. Tað verður eitt sindur av hvørjum — skemtiligt og álvarsamt. Í blaðnum í dag hava vit umrøtt teir triggjar stóru leikarnar, sum Gríma fer undir í vetur.

Longu 12. november leggja tey fyrri við fólkakomediuni hjá Ludvig Holberg, »Jeppa á Fjallinum«. Í februar koma tey við »Vit kunnu ikki gjalda — vit vilja ikki gjalda«, leikur um brúkaarskap eftir Dario Fo, og í mai fer Gríma á pallin við einum nýggjum leiki um gerandisdagin hjá føroysku fiskagentunum.

Gríma hevur gott eitt ár á baki. Hetta er fyrstu ferð í føroyskari sjónleikasøgu, at fimm fólk hava tikið seg saman og burturav arbeitt við sjónleiki.

Fyrsti leikurin var »Kvæðið um kópakonuna«, sum Gríma sjálf gjørdi leikrit til. Hesin leikur varð eisini framfördur í Islandi og í Danmark. Síðani kom ungdomsleikurin, »Beiggin, Blóman, Diddan og Dukkan« og seinast smábarnaleikurin, »Litsúgvarin«.

Fíggarliga hevur gingið striltið hjá bólkinum. Landsstýrið letur 90.000 krónur til Grímu um árið. Harumframt hava tey fingið inn einar 200.000 krónur í atgongumerkjum fyrsta leikárið. Við hesum mól tað runt. Men síðani hevur gingið upp og niður, tí peningur fer umframt til lönir eisini til ferðing og tilfar av ymsum slag.

Annars undirvísa leikararnir í sjónleiki í kvældskúlinum í Havn og í Klaksvík. Í samrøðu við Sosialin siga tey fimm úr Grímu, at vitjanin í skúlum kring landið, sum hevur verið eitt av endamálinum hjá bólkinum, gekk ikki heilt so væl fyrsta árið. Tey vóna tó, at hetta tiltak fer at fáa størri undirtøku komandi ár.

Gríma vitjaði á umleið 19 plássum við einum ungdomsleiki og einum smábarnaleiki. Evnið í ungdomsleikinum var happing.

— Vit ynsktu við hesum at gera næmingarnar greiðar yvir ymskt, sum fer fram í skúlatíðini, soleiðis, at teir sjálvir kundu taka støðu til tað, sigur ein av Grímuleikarunum. Gríma gjørdi somuleiðis arbeiðshefti til lærararnar at nýta í undirvísingini um áðurnevnda evnið. Síðani kundu næmingarnir taka evnið upp í stílum, í tekningum o.ø.

Tíandverri hevur hetta onkra staðni verið misfatað, og Gríma hevur verið skuldbætt fyrri indoktrinering.

Gríma vónar, at tey kunnu koma út til fleiri skúlar við fleiri fjølbroyttum leikum í framtíðini. Men skal hetta lata seg gera, mugu kommunurnar kring landið vera so beinasamar at figgja tiltakinum.

Tí leikararnir í Grímu hava sjónleik sum arbeiði.

Annar leikur:

Um supermarknaðir og brúkaarskap

Føroyskur Dario Fo leikstjóri í Danmark higar

Longu 1. desember samstundis sum Gríma framførir »Jeppa á Fjallinum« verður farið undir at venja annan leikin. Hetta er leikur eftir italíamannin, Dario Fo.

Nýggi leikurin við Dario Fo er ein farsa og er bæði stuttligur og beinrakin. Leikurin eitur: »Vit kunnu ikki gjalda — vit vilja ikki gjalda«. Hann er um brúkaarskap í super-

brúkaarskap í supermarknaðartíðini.

Gríma fekk hugskotið til henda leikin á ferð í London í summar. Tá sá tey leikin á enskum palli

undir heitinum »We can't pay — we want pay«. Ikki varð ivast leingi — leikurin skuldi framførast í Føroyum, og nú verður hann týddur til føroyskt. Tað eru tey bæði lærarafólkini, Marianna og Árni Dahl, sum týða leikin til føroyskt.

Hóskar eisini til føroysk viðurskipti

— Leikurin hevur ein ironiskan og stuttligan brodd, og hann hóskar eisini til føroysk viðurskipti, sigur Eyðun Johan-

